

Окремо хочемо зупинитися на навчанні іноземних здобувачів освіти в умовах воєнного часу. Оскільки вагому частину студентів становлять громадяни Ізраїлю, Лівану, Ірану, тобто населення країн, що на своєму досвіді знають про умови життя під час війни, то такі студенти всебічно підтримували інших, зокрема викладачів. Що стосується громадян інших країн, то вони висловлювали підтримку та повагу до українського народу. Також наші іноземні здобувачі освіти долучаються до допомоги Україні через різноманітні фонди.

Слід зазначити, що з початком повномасштабного вторгнення рф на територію незалежної України іноземні здобувачі освіти з ще більшим задоволенням беруть участь у виховних заходах, що проводяться кафедрою української мови, основ психології та педагогіки. Так, нами було проведено день вишиванки, день здоров'я, день української писемності та мови, день толерантності, день пам'яті жертв Голодомору тощо. Студенти малювали постери, виступали із доповідями, брали участь у флешмобі. У непростий для України час вони стали ще більш вмотивованими до здобуття знань про мову, культуру та історію країни навчання. Отже, навчання в умовах війни є не лише можливим, а необхідним, оскільки освітній процес покликаний зокрема виховувати не лише свідомих громадян України, а й створювати позитивний імідж нашої держави у світі.

Новікова Анна Миколаївна

РЕФЕРАТ ЯК ЖАНР НАУКОВОГО СТИЛЯ ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ

Україна, Харків

Харківський національний медичний університет
Кафедра української мови, основ психології та педагогіки
Науковий керівник: Тетяна Василівна Скорбач

Мета дослідження - з'ясувати, що реферат є одним з важливих жанрів наукового стилю.

Науковий стиль (н. с.) є одним із функціональних різновидів літературної мови, що реалізується в науковій діяльності, освіті, науково-технічному прогресі. Цей стиль потрібен для наукової діяльності, формування та систематизації знань,

доведення та пояснення теорій, визначення явищ та понять. Для нас, здобувачів освіти, знання щодо наукового стилю та його жанрів особливо актуальні, оскільки маємо справу з написанням наукових робіт різних жанрів, яким притаманні точність і зрозумілість, логічність, полідовність, узагальнення понять, пояснення та аргументація певних явищ; наявність термінів та відсутність художніх засобів, використання абревіатур.

Сам н. с. ще поділяється на підстилі: власне науковий, науково-популярний, науково-навчальний, виробничо-технічний. Реферат є одним із жанрів власне наукового підстилю. Це стислий виклад змісту первинної наукової роботи в письмовій формі. Сам термін реферат з латинської значає- доповідати. За допомогою цього виду наукової роботи здобувач освіти може навчитися аналізувати, систематизувати, сортувати та знаходити потрібну й основну інформацію, доповнити та чітко й зрозуміло викласти її.

Творчий процес, при якому створюється вторинний текст, за допомогою осмислення та аналітично відібраної інформації з первинного тексту, називається реферування. Ця самостійна робота привчає орієнтуватися в літературі, щоб розрізнити й знаходити важливу та потрібну інформацію.

Реферат повинен бути інформативним, чітко висвітлювати зміст першоджерела та створити такий пошуковий образ, щоб не виникала потреба в додатковому опрацюванні першоджерела.

Реферат обов'язково має в структурі: бібліографічний опис, власне реферативний текст та довідковий апарат. Виділяють такі ознаки рефератів: зміст повністю залежить від джерела інформації, повинен точно, зрозуміло, стисло та без спотворень передати інформацію від першоджерела. Має містити тему, мету, методи дослідження роботи, висновки та додаткову інформацію.

У свою чергу, реферати поділяються на продуктивні та репродуктивні. У репродуктивних рефератах відображається зміст першоджерела. Саме з таким типом рефератів стикався майже кожен з нас, але не знали назви цього типу наукової роботи. До них відносяться реферат-конспект (р-к.) і реферат-резюме (р-р.). У р-к. наводяться тези з обробленої інформації, робляться блоки конспекту

до кожної теми; містяться дані про методику та самі результати аналізу джерела, також можуть бути ілюстрації до представленої інформації.

Оформлення значної ролі не відіграє, головне- тезисно викласти матеріал. А у р-р. - тільки основні думки та положення з теми. Тобто вибрати найголовніше та передати своїми словами.

У продуктивних рефератах автор омислює та висловлює думки щодо розглянутої інформації. Це вже більш високий рівень. Такий вид роботи може навчити здобувача знань аналітично мислити, порівнювати й оцінити дані. До продуктивних належать реферат-огляд (р-о.) і реферат-доповідь (р-д.). У першому узагальнюються й підтверджуються думки, версії, питання до даних з первинного джерела. У р-д. викладається сам зміст, і до нього додається об'єктивна оцінка та аналіз доповідача реферату щодо проблематики, яка висвітлюється в початковій науковій роботі.

Отже, у здобувачів усіх напрямків вищої освіти вміння писати реферати розвиває багато корисних навичок і допомагає краще й продуктивніше опрацювати наукову літературу за спеціальністю, з якої здобуваються знання.

Путятіна Жанна Юріївна

УКРАЇНСЬКА МОВА-КОНЦЕНТРАТ КУЛЬТУРИ НАЦІЇ

Україна, Харків

Харківський національний медичний університет
Кафедра української мови, основ психології та педагогіки
Науковий керівник: Калініченко О.В

Володимир Зеленський у своєму зверненні до українського народу зазначив, що в жорстокому протистоянні російській федерації, яке почалося 24 лютого 2022 року, українська мова стала, могутньою зброєю українського народу в боротьбі за нашу незалежність і Перемогу.

Багато було тих, хто намагався знищити нашу мову, культурне обличчя, фальсифікувати факти української історії, зруйнувати нашу українську культуру. Неодноразово намагалися зламати: русифіковували українців, вилучали